

No: 634 – Menş e Adı

BOLU DAĞ FINDIĞ I

Tescil Ettiren

BOLU TİCARET VE SANAYİ ODASI

Bu coğ rafi iş aret, 6769 sayılı Sınai Mülkiyet Kanunu kapsamında 10.08.2017 tarihinden itibaren korunmak üzere 18.12.2020 tarihinde tescil edilmiştir.

Tescil No	: 634
Tescil Tarihi	: 18.12.2020
Başvuru No	: C2017/103
Başvuru Tarihi	: 10.08.2017
Coğrafi İşaretin Adı	: Bolu Dağ Fındığı
Ürün / Ürün Grubu	: Fındık / İşlenmiş ve işlenmemiş meyve ve sebzeler ile mantarlar
Coğrafi İşaretin Türü	: Menşe adı
Tescil Ettiren	: Bolu Ticaret ve Sanayi Odası
Tescil Ettirenin Adresi	: Borazanlar Mah. D-100 Karayolu Cad. No:42a Merkez BOLU
Coğrafi Sınırı	: Bolu ili
Kullanım Biçimi	: Bolu Dağ Fındığı ibaresi ve menşe adı amblemi ürünün ambalajı üzerinde yer alır. Ürünün ambalajı üzerinde kullanılmadığında, Bolu Dağ Fındığı ibaresi ve menşe adı amblemi, işletmede kolayca görülecek şekilde bulundurulur.

Ürünün Tanımı ve Ayırt Edici Özellikleri:

Bolu Dağ Fındığı, diğer fındıklara göre daha küçük olup kilogramdaki dane miktarı 991 adettir. Bolu Dağ Fındığında, 250 adet olgun ağaçtan 20 tona yakın fındık elde edilir. Bolu Dağ Fındığının protein oranı yaklaşık %24,3, yağ oranı %68,7, nem oranı %3,5 ve kül oranı %2,1'dir.

Bolu Dağ Fındığı doğrudan tüketilebildiği gibi yörede fındık şekeri ve çikolata üretimlerinde de kullanılır.

Bolu Dağ Fındığı meyvesi 15 mm-20 mm ile 10 mm-18 mm boyutlarındadır. Fındık kabuğu ise kalındır. Fındığın örtüye bağlandığı dip taraftaki mat kısım fındığın yarı boyuna kadar ulaşır ki bu özellik Bolu Dağ Fındığı için karakteristik bir özelliktir. Bolu Dağ fındığı epigeik çimlenme özelliğine sahiptir. Bolu Dağ Fındığı, kasım ayı ikinci yarısı ile aralık ayında çiçek açmaya başlar. Hasat ise ağustos ayı ikinci yarısında başlar.

Bolu Dağ Fındığı ağacında tek gövde oluşur. Kök sürgünü vermez. Dip sürgünü verim eğiliminde olanlar ile dip sürgünü vermeyen ağaçlar olduğu, yapraklarını erken, orta ve geç dönemde döktükleri, ağacın büyüme kuvveti ile yan dal büyüme kuvvetinin zayıf, orta, kuvvetli olduğu, ağacın taç şeklinin dik, dik-yayvan ve yayvan gelişir. Bolu Dağ Fındığı ağaçları kalın gövdeli ve boylu bir ağaç görünümündedir. Bu ağaçlar 15-35 metre boylarına 1.30-1.60 metre çaplara ulaşabilir. Erken don ve kuraklığa karşı dayanım kabiliyeti oldukça yüksek -25 ve hatta -30°C soğuklara tahammül yeteneğindedir. Genellikle balçıklı toprakları sever ve aşırı alkalileşen topraklarda bile yetiştiriciliği yapılabilir.

Bolu Dağ Fındığı, koyu gri renkli kabuğu yaşlı ağaçlarda kalın, mantarlı ve boyuna derin çatlaklıdır. Ak meşe grubuna dahil meşe kabuklarını anımsatır. Üst yüzü koyu yeşil ve taze iken yatık tüylü, sonları çıplaktır. Genç sürgünler soluk pas renginde ve sık tüylüdür, tüyler basit veya yapışkan bezelidir. Geniş yumurta ve ters yumurta biçimindeki yaprağın dip tarafı yüreğimsi, ucu sivridir. Kenarları kaba dişli veya keskin çift dişli, bazen de hafif lobludur. Boyları 8-12 cm, genişliği 6-8 cm arası değişir.

Yaprakları sonbaharda altın şansı rengi alır. Erken çiçek kurulları (kedicik) 6-8 cm uzunluğundadır. Erken çiçek teşekkül eder, aşağı sarkar, kışı açıkta geçirir, kış sonu erken ilkbaharda çiçek tozlaşma başlar. Bolu Dağ Fındığı ağacı fırtınalara ve kar örtüsünün dalları kırmalarına karşı dirençli hortumlara karşı ise dayanıklıdır. Budama istekleri çok az düzeydedir. Yaprakları yazın koyu yeşil olarak uzun süre kalır, sıcaktan kavrulmalara karşı dayanıklıdır. Erken ilkbaharda açan çiçek kurulları tilki kuyruğu görünümündedir.

Üretim Metodu:

Bolu Dağ Fındığı üretilirken iki çeşit üretim tekniği kullanılır. Generatif üretimde, tohumların çimlenme engeli bulunduğundan çimlenme engelini kırmak için soğuk ıslak katlama tercih edilir. Katlama öncesi tohumlar mantar zararına karşı %80 Thiram etken maddeli ilaçlar kullanılır. Fındık tohumları bu ilaçlara bulanarak (hafif, ilaç tohumlara yapışacak kadar) oda sıcaklığında kurumaya bırakılır.

Kuruduktan sonra, tohumlar, içerisinde saf su ile rutubetlendirilmiş (%20 oranında) perlit olan polietilen torbalara konarak (perlit içine iyice gömülmesi sağlanır) +4C° de Conviron iklim dolabında 3 ay soğuk ıslak katlamaya alınır.

Katlama sonrası tohumlar serada rastlantı blokları deneme desenine göre polietilen tüplere ekilir. Tüp karışımı olarak 1/3 kum, 2/3 orman toprağı tercih edilir. Kapatma materyali olarak kum kullanılır. 5 bloklu deneme deseninde her blokta 5'er adet tohum kullanılarak (her bir tüpe bir adet tohum ekilir).

Vejetatif üretim yönteminde ise, aşılı fidanların üretilmesinde gerekli aşı kalemi temininde, aşı kaleminin dişi çiçek ve erkek çiçek içermesi amacıyla ağacın tepe uzunluğunun 2/4 ve 3/4'nden alınır. Aşılama yöntemi olarak dilcikli İngiliz aşısı tercih edilir. Aşı tercihindan önce bindirme aşı, dilcikli bindirme aşı (dilcikli İngiliz aşısı) ve yarma aşı yöntemleri uygulanabilir. Aşılama sonrası aşının tutması için gerekli kallus oluşumunu hızlandırmak amacı ile aşı bölgesini ısıtacak şekilde ısı bantları çekilerek aşı bölgesi turba ile kapatılır. Isı bandı sıcaklığı 18 °C ye ayarlanır. Daha sonra aşı bölgesinin kurumaması için rutubetlendirme yapılır.

Bolu Dağ Fındığı daha çok, toprak isteğı ve rekabet gücü fazla olan, kayın ve göknar türleri için optimal olmayan yetişme ortamlarında yetişir. Toprak derinliğı sığ ve derin arasında değışir. Toprak pH'sı 5,4 – 7,9 arasında değışmekte olup, çoğunlukla 7'den yüksektir. Dolayısı ile TF 'hafif alkalen' topraklarda yetişir. Toprak tuzluluğı değılendirildiğinde, topraklar 'tuzsuz' sınıfında yer alır. Ana kayanın özellikle çatlaklı ve dikey tabakalı olması toprağın fizyolojik derinliğini arttırmakta ve daha iyi beslenme olanağı sağlar. Yetiştii alanlardaki toprakların çok kireçli (%58,4)'den kireçsize kadar değışen oranlardadır.

Bolu Dağ Fındığı hasadı ise ağustos ayı ikinci yarısında başlar ve eylül ayı sonlarına kadar devam eder. Hasat fındığın el ile toplanması ile ve silkme suretiyle yerden toplanması ile olur.

Denetleme:

Bolu Dağ Fındığı denetimleri, Bolu Ticaret ve Sanayi Odası koordinatörlüğünde; Bolu Ticaret ve Sanayi Odası, Bolu İl Tarım ve Orman Müdürlüğü ve Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi Ziraat ve Doğa Bilimleri Fakültesi'nden birer üyenin katılımıyla üç kişiden oluşan denetim mercii tarafından gerçekleştirilir. Yılda bir kez düzenli olarak yapılacak denetimler, ayrıca ihtiyaç duyulduğunda ve şikâyet halinde her zaman yapılacaktır.

Denetim mercii, Bolu Dağ Fındığı dikili alanlarını her yıl Ağustos ayı sonlarında, fındıklar olgunlaşmaya başladığı dönemde denetler. Fındık ağacının ve tanelerin özellikleri ayrıca üretim metoduna uygunluğu bakımından dikili alanlar denetlenir.

Denetim mercii, kamu kuruluşlarından veya özel kuruluşlardan veya bunlarda görevli uzman gerçek veya tüzel kişilerden denetimin gerçekleştirilmesi sırasında faydalanabilir veya hizmet satın alabilir. Tescil ettiren hakların korunmasında hukuki süreçleri yürütür.